

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ

«29 » квітня 2025 р.

м. Луцьк

№ 10

засідання кафедри економічної та соціальної географії
від 29 квітня 2025 року

Голова – Погребський Т. Г.

Секретар – Качаровський Р. Є.

Присутні: доц. Погребський Т. Г., доц. Голуб Г. С., проф. Лажнік В. Й., доц. Маковецька Л.О., доц. Мандрик І. П., доц. Новосад О. В., доц. Поручинський В. І., доц. Поручинська І. В., доц. Потапова А. Г., проф. Пугач С. О., доц. Сосницька Я. С., доц. Слащук А. М., доц. Ткачук Н. М., ст. лаб. Качаровський Р. Є.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Про підготовку та результати обговорення проекту освітньо-професійної програми *«Соціально-економічний розвиток територій»* на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за галуззю знань *С Соціальні науки, журналістика та інформація* спеціальності *С 6 Географія та регіональні студії* та відповідного навчального плану.

СЛУХАЛИ:

Погребського Т. Г., завідувача кафедри економічної та соціальної географії, доцента, з інформацією про підготовку та результати громадського обговорення проекту освітньо-професійної програми *«Соціально-економічний розвиток територій»* та навчального плану підготовки бакалавра за галуззю знань *С Соціальні науки, журналістика та інформація* спеціальністю *С 6 Географія та регіональні студії*

ВИСТУПИЛИ:

Погребський Т. Г., завідувач кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук, повідомив, що робочою групою у складі доц. Маковецької Л. О., доц. Мандрик І. П., доц. Сосницької Я. С. було розроблено проект освітньо-професійної програми *«Соціально-економічний розвиток територій»* та відповідний навчальний план, які оприлюднені на сайті університету в рубриці *«Громадське обговорення ОП»*.

Маковецька Л. О., доцент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук, гарант ОПП *«Соціально-економічний розвиток територій»*, яка проінформувала присутніх про результати громадського обговорення проекту нової ОПП *«Соціально-економічний розвиток територій»*. Зазначила, що під час обговорення ОПП та навчального плану на сайті університету було висловлено 7

зауважень та пропозицій, які були враховані робочою групою під час розробки проекту ОПП та проінформувала про них (*Додаток*).

1. Варто відзначити наявність іноземної мови в програмі. Це справді надважливо. Зростає вплив на професію та щоденне життя – цифрова компетентність, критичне мислення. Для покращення можна було б розглянути як додатковий тематичний модуль/тему – штучний інтелект, взаємодія та використання. Рівень цифровізації галузей зростає, а тому варто бути готовим та вміти діяти та здобувати додаткові навички і самостійно. – *Зауваження враховані*.

- Відповідно до вимог формування ОПП та навчальних планів іноземна мова вивчається на 1, 2 курсах в обсязі 8 кредитів (240 год.). Також на 3, 4 курсах буде вивчатись іноземна мова (за професійним спрямуванням) обсягом 7 кредитів (210 год.).
- Цифрова грамотність та цифрові трансформації, штучний інтелект, як складові діджитал-інфраструктури будуть враховані як окремі Теми/ Змістові модулі в ОК «Вступ до спеціальності», ОК «Інформаційно-комунікаційні технології в галузі знань», ОК «Основи соціально-економічного розвитку територій», ОК «Геоінформаційні системи у територіальному розвитку».
- Роль та значення критичного мислення у сучасних умовах є основою ОК «Психологія міжособистісної взаємодії».

2. Освітньо-професійна програма «Соціально-економічний розвиток територій» Волинського національного університету імені Лесі Українки заслуговує на високу оцінку. Вона спрямована на підготовку фахівців, які поєднують глибокі знання з економіки та управління з практичними навичками, необхідними для ефективного розвитку територіальних громад. Програма охоплює дисципліни, що формують широкий світогляд та компетентності у сфері менеджменту, стратегічного планування та соціально-економічного розвитку. Випускники отримують знання, які дозволяють їм успішно працювати в органах державного та корпоративного управління, місцевого самоврядування, а також очолювати підприємства та організації різних сфер діяльності. Особливо варто відзначити акцент програми на практичну підготовку студентів, що забезпечує їхню конкурентоспроможність на сучасному ринку праці. Випускники цієї програми демонструватимуть високий рівень професіоналізму та здатність ефективно вирішувати завдання соціально-економічного розвитку територій. – *Зауваження враховані*.

- Під час громадського обговорення ОПП «Соціально-економічний розвиток територій» відображено, що вона відповідає вимогам ринку праці у пропозиції підготовки нових фахівців із розуміння процесів соціально-економічного розвитку територій та поєднує у собі освітні компоненти (ОК) циклів загальної та професійної підготовки, а також вільного вибору здобувачів освіти.
- Логічно побудована практична складова у навчальному процесі (не менше 10%) визначеної ОПП відіграє одну із важливих його складових і у кінцевому варіанті представлена такими видами: навчальна комплексна природнича практика (2 семестр, 5 кредитів, буде відбуватись у польових умовах впродовж місяця), навчальна професійно-спрямована практика (3 семестр, 2 кредити, проходить один день в тиждень упродовж семестру), виробнича практика з геомоніторингу (4 семестр, 4 кредити, буде проходити безпосередньо на підприємствах/закладах /установах впродовж 3 тижнів), навчальна практика з управління територіальними системами (5 семестр, 2 кредити, проходить один день в тиждень впродовж семестру), навчальна економіко-географічна

практика (з виїздом) (6 семестр, 4 кредити, буде відбуватись згідно укладених договорів, а також попередньо узгодженого маршруту 3 тижні), виробнича практика у територіальних громадах (7 семестр, 4 кредити, буде проходити 3 тижні у місцях майбутнього працевлаштування згідно укладених договорів), переддипломна практика з написанням випускної кваліфікаційної роботи (8 семестр, 4 кредити, буде проходити на об'єктах дослідження випускної кваліфікаційної роботи 3 тижні).

3. Навчальний план програми «Соціально-економічний розвиток територій» спрямований на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних аналізувати та впливати на процеси розвитку регіонів, враховуючи їхні соціально-економічні та географічні особливості. Можна відзначити такі позитивні особливості програми, що відображені у навчальному плані: 1) Міждисциплінарний підхід – поєднання географічних, економічних та соціальних дисциплін сприяє комплексному розумінню процесів розвитку територій. 2) Практична спрямованість – значна увага приділяється практичній підготовці студентів через різні форми практик, що дозволяє застосовувати теоретичні знання на практиці. 3) Актуальність дисциплін – програма включає сучасні курси, такі як геурбаністика та міське господарство, територіальний маркетинг та брендинг, що відповідають сучасним тенденціям розвитку територій. – *Зауваження враховані.*

- Формування ОПП та навчального плану є результатом багаторічної співпраці кафедри економічної та соціальної географії із зацікавленими особами та передусім роботодавцями (територіальними громадами, профільними підприємствами/організаціями), котрі неодноразово наголошували на поєднанні різних компетенцій сучасного працівника, міждисциплінарності нової ОПП, включення нових актуальних освітніх компонентів.
- Навчальний процес ОПП «Соціально-економічний розвиток територій» будуть забезпечувати НПП 3 кафедр географічного факультету та 11 відповідних кафедр ВНУ імені Лесі Українки.

4. Врахувати питання розробки стратегії просторового розвитку громад. – *Зауваження враховане.*

Навчальний план включає ОК «Основи соціально-економічного розвитку територій», ОК «Управління територіальними системами», ОК «Територіальне планування та стратегування», ОК «Геоінформаційні системи у територіальному розвитку».

5. Дана освітньо-професійна програма має ряд переваг, зокрема враховано питання місцевого соціально-економічного розвитку, вона передбачає можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти на території України чи поза її межами, проте бажано було б передбачити освітні компоненти (змістовні модулі, теми), які передбачали б врахування благоустрою територій, управління та утилізації відходів, тощо. – *Зауваження враховане.*

- Зазначені пропозиції будуть враховані передусім в ОК «Основи раціонального природокористування та екологічної безпеки», ОК «Біорізноманіття та охорона біоресурсів», ОК «Основи соціально-економічного розвитку територій», ОК «Управління територіальними системами».

6. Пропозиція включити дисципліну щодо діджиталізації та публічної комунікації у місцевому самоврядуванні. – *Зауваження враховане.*

Пропозиція буде врахована під час тематичного формування освітніх компонентів, зокрема ОК «Вступ до спеціальності», ОК «Інформаційно-комунікаційні

технології в галузі знань», ОК «Основи соціально-економічного розвитку територій», ОК «Геоінформаційні системи у територіальному розвитку».

7. Побажання звернути особливу увагу на застосування антикризових інструментів у воєнний і післявоєнний період. – *Зауваження враховане.*

Висловлена пропозиція буде врахована у більшості освітніх компонентів Циклу професійної підготовки, як у темах лекцій, практичних/семінарських занять тощо., так і змістових модулів тематичного планування.

Мандрик І. П., доцент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук, член робочої групи, зазначила, що висловлені зауваження і пропозиції є доречними. Повідомила про певне коригування назв освітніх компонентів навчального плану, зокрема ОК «Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі» на ОК «Безпека життєдіяльності та охорона праці», ОК «Загальне землезнавство» на ОК «Основи фізичної географії», ОК «Картографія з основами топографії» на ОК «Картографія з основами геодезії», ОК «Суспільна географія» на ОК «Основи суспільної географії», що пов'язано з результатами обговорень групи забезпечення та зацікавлених осіб, стейкхолдерів. Також з метою оптимізації (передусім наскрізності) освітніх компонентів навчальних планів географічного факультету, як загальної кількості годин, так і аудиторних годин відкориговано передусім аудиторну кількість годин.

Сосницька Я. С., доцент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук, член робочої групи, повідомила, що висловлені зауваження та побажання стейкхолдерів та коригування назв освітніх компонентів були враховані робочою групою при формуванні структурно-логічної схеми ОПП.

Слащук А. М., доцент кафедри економічної і соціальної географії, кандидат географічних наук, запропонував взяти до відома пропозиції стейкхолдерів та внесені робочою групою зміни до змістового наповнення, функціонального призначення та структури ОПП «Соціально-економічний розвиток територій».

Пугач С. О., професор кафедри економічної та соціальної географії, доктор географічних наук, зауважив, що висловлені стейкхолдерами зауваження є доречними, слушною є також відповідна реакція на них робочої групи. Вважає, що ОПП «Соціально-економічний розвиток територій» в її останній редакції можна рекомендувати до впровадження в освітній процес на географічному факультеті.

УХВАЛИЛИ:

1. Взяти до відома пропозиції стейкхолдерів та внесені робочою групою зміни до змістового наповнення та функціонального призначення, структури освітньо-професійної програми «Соціально-економічний розвиток територій» та навчального плану за галуззю знань *С Соціальні науки, журналістика та інформація спеціальності С 6 Географія та регіональні студії.*

2. Рекомендувати ОПП «Соціально-економічний розвиток територій» та навчальний план підготовки бакалавра галузі знань *С Соціальні науки, журналістика та інформація спеціальності С 6 Географія та регіональні студії* для затвердження у встановленому Університетом порядку.

Рішення прийнято відкритим голосуванням:

ЗА – УСІ; ПРОТИ – 0; УТРИМАЛОСЯ – 0.

Голова

Тарас ПОГРЕБСЬКИЙ

Секретар

Роман КАЧАРОВСЬКИЙ